

“NỖI TRẦN TRỞ CỦA THỦ TƯỚNG” VỀ ĐỔI MỚI THỂ CHẾ.

Nguyễn Quang Duy

Trước ngày khai mạc Hội Nghị Trung Ương 10, ông Nguyễn Tấn Dũng cho báo chí biết nỗi trần trở như sau:

“Sao lại cứ phải đứng sau 6 nước ASEAN? Chúng ta có đuổi kịp được ASEAN-6 không? Không có lý do gì chúng ta không cải thiện được để bằng ASEAN-6?”

Ông cho biết để theo kịp nước người cần *“...đổi mới thể chế và phát huy mạnh mẽ quyền làm chủ của Nhân dân”*.

Đáp lại ông Nguyễn Phú Trọng tuyên bố trong Hội nghị 10 đã có các đề nghị liên quan đến việc *“đổi mới đồng bộ hơn giữa chính trị và kinh tế”*, nhưng *“...Đổi mới chính trị không phải là làm thay đổi chế độ chính trị, thay đổi bản chất của Đảng ta, Nhà nước ta...”*

Xét sự khác biệt giữa thể chế tại Việt nam và tại 6 nước ASEAN, sẽ thấy rõ Việt Nam có thể đuổi kịp các quốc gia trong vùng hay không?

Khác biệt về định hướng

Khi cả 6 nước ASEAN đều theo chính thể dân chủ lấy hiến pháp làm nền tảng, ba quyền lập pháp, hành pháp và tư pháp độc lập. Điều hành đất nước dựa trên 4 cột trụ chính là: kinh tế thị trường, chính trị tự do, xã hội dân sự và văn hóa nhân bản tôn trọng nhân quyền.

Việt Nam là quốc gia duy nhất theo định hướng Xã Hội Chủ Nghĩa, một định hướng mà ngay cả những người đang cầm quyền như Bộ trưởng Bộ Kế hoạch và Đầu tư Bùi Quang Vinh từng tuyên bố: *“Làm gì có cái thứ đó mà đi tìm”*.

Bài “Góp phần tìm hiểu lý luận xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Trung Quốc” đăng trên Tạp Chí Cộng Sản Online, ngày 28-11-2014, đã giải thích lý do đảng Cộng sản chọn mô hình Trung Quốc, đồng thời cho biết đảng Cộng sản đang xem xét mô hình đó có thực sự đưa Trung Quốc (và Việt Nam) lên chủ nghĩa xã hội hay không? (xin xem bài

VIỆT NAM ĐANG XÉT LẠI CHỦ NGHĨA XÃ HỘI MANG BẢN SẮC TRUNG QUỐC?)

Kinh tế thị trường

Nguyên tắc chính của kinh tế thị trường là nhà nước không cạnh tranh với tư nhân, nhà nước chỉ tập trung thực hiện chính sách nhằm:

1. giải quyết những trường hợp thất bại thị trường, như cạnh tranh bất bình đẳng, độc quyền, bảo vệ môi sinh, bảo vệ người làm công, bảo vệ người tiêu thụ;
2. phát triển kinh tế quốc gia, như xây dựng hạ tầng cơ sở, khuyến khích phát triển thương mại trong và ngoài nước;
3. phát triển xã hội, như phát triển giáo dục và y tế, xây dựng nguồn vốn nhân dụng, gia tăng sức cạnh tranh quốc tế; và
4. thực hiện bình đẳng xã hội.

Tại Việt Nam, kinh tế nhà nước vẫn giữ "chủ đạo", quân đội thay vì bảo vệ đất nước nay tập trung vào kinh doanh thương mại, nhà nước gia tăng can thiệp hành chính, tạo bất bình đẳng trong cạnh tranh và lũng đoạn nền kinh tế quốc gia.

Doanh nghiệp nhà nước càng ngày càng mở rộng, hoạt động càng thiếu hiệu quả, công chức càng gia tăng, phân bổ tài nguyên và tài lực càng sai lệch, tham nhũng càng lộng hành,... nền kinh tế Việt Nam càng tụt hậu so với các quốc gia trong vùng.

Chính trị tự do

Tại 6 quốc gia ASIAN, các đảng chính trị theo các khuynh hướng khác nhau, đại diện cho các tầng lớp khác nhau, sử dụng nghị trường Quốc Hội, truyền thông tự do và hệ thống chính trị tranh luận, tìm ủng hộ cho chiến lược và chính sách trong từng thời điểm.

Các đảng thắng cử sẽ có cơ hội để thực hiện các chính sách thính hợp với hoàn cảnh đất nước trong từng thời kỳ.

Nhờ thế các đảng chính trị đều hướng đến phục vụ con người, hướng đến sự phát triển hài hòa giữa kinh tế và xã hội, sự tái phân phối lợi ích quốc gia tạo công bằng cho mọi thành viên trong xã hội.

Nhờ thế xã hội càng ngày càng trở nên tiến bộ, đời sống dân chúng được cải thiện và đất nước của họ mỗi ngày một trở nên tốt đẹp hơn.

Trong khi đó tại Việt Nam, việc thay đổi chính sách thường rất chậm do sự thỏa hiệp của một số người trong Bộ Chính Trị và phải đợi đưa ra Đại Hội Đảng để thông qua.

Ở các quốc gia ASIAN, nhờ cạnh tranh từ bên trong mỗi đảng chính trị và cạnh tranh giữa các đảng chính trị, nên mọi việc đều được thông tin khá đầy đủ, rõ ràng và rộng rãi.

Còn sinh hoạt chính trị tại Việt Nam thì vẫn khép kín, vì vậy mới xảy ra những tranh giành đấu đá như hiện tượng Quan Làm Báo hay hiện tượng Chân Dung Quyền Lực.

Mặc dù các phe phái có chia năm có xẻ bấy, nhưng thực tế cho thấy nếu có chuyển biến thì các cánh trong đảng Cộng sản vẫn còn thế, còn lực để tiếp tục chủ động cầm quyền.

Xã hội dân sự

Khi đảng chính trị có mục đích cạnh tranh quyền lực thì các tổ chức dân sự mang vai trò quần chúng làm nền tảng xây dựng ý thức dân chủ cho toàn xã hội.

Các tổ chức dân sự vận động xã hội tham gia các sinh hoạt chính trị, bầu cử, ứng cử, đấu tranh cho quyền lợi, đấu tranh cho môi trường, vận động hành lang ảnh hưởng chính sách quốc gia.

Trước đây đảng Cộng sản nắm toàn bộ các tổ chức, nhưng ngày nay một số các tổ chức dân sự độc lập đã thành hình và đang phát triển.

Vì tình cảnh chính trị các tổ chức dân sự nói trên vẫn chỉ giữ vai trò khiêm nhường là đấu tranh để giành lại những quyền tự do, như tự do tín ngưỡng, tự do báo chí, tự do nghiệp đoàn, tự do chính trị... những quyền cơ bản được Quốc Tế công nhận.

Văn hóa nhân bản

Văn hóa là cách suy nghĩ, cách sinh hoạt, cách giải quyết các mâu thuẫn của những thành viên trong một tập thể. Văn hóa nhân bản đã trở thành nền tảng xây dựng các xã hội dân chủ.

Văn hóa nhân bản chủ trương lấy con người làm gốc, lấy cuộc sống của con người làm căn bản, không xem con người như một phương tiện hay công cụ phục vụ cho mục tiêu của bất cứ cá nhân, đảng hay tổ chức nào.

Văn hóa nhân bản chấp nhận sự khác biệt giữa các cá nhân, nhưng không chấp nhận việc sử dụng khác biệt đó để đánh giá con người, cũng không chấp nhận kỳ thị hay phân biệt giàu nghèo, địa phương, tôn giáo, chủng tộc, chính kiến.

Trong xã hội mọi người đều có giá trị như nhau và đều có quyền được hưởng những cơ hội bình đẳng về mọi mặt.

Với những phương tiện truyền thông hiện đại như mạng Internet, Facebook, ngay tại Việt Nam văn hóa nhân bản đang từng bước thay thế những văn hóa không còn thích hợp với thời đại như văn hóa đấu tranh giai cấp hay văn hóa khống học.

Thể Chế Dân Chủ

Bên trên là mô hình của thể chế dân chủ, ở thượng tầng có hiến pháp, với tam quyền phân lập, 4 cột trụ kinh tế, chính trị, xã hội, văn hóa và sinh hoạt dân chủ đưa đến đồng thuận xã hội.

Mô hình này đã được hình thành qua Bản Tuyên ngôn Quốc tế Nhân quyền được Hội đồng Liên Hiệp Quốc thông qua ngày 10 tháng 12

năm 1948. Sau đó đã được hoàn chỉnh qua các Công ước Quốc tế về các Quyền Kinh tế, Xã hội và Văn hóa, và Công ước Quốc tế về các Quyền Dân sự và Chính trị.

Kết Luận

Nói tóm lại 6 quốc gia trong vùng các quyết định xuất phát từ cá nhân, doanh nghiệp, tổ chức, đảng chính trị... Còn nhà nước hay những người được xã hội đưa ra đại diện chỉ đưa ra chính sách nhằm điều hợp và điều chỉnh các quyết định từ dưới đưa lên. Nhờ đó xã hội đồng tiến một cách ổn định và bền vững.

Việt Nam là quốc gia duy nhất các quyết định quan trọng xuất phát từ một nhóm người, được gọi là Bộ Chính Trị.

Hơn 20 năm nay qua, Việt Nam cũng đã có nhiều thay đổi. Các thành viên trong xã hội cũng phải tự quyết định cho cuộc sống. Dẫn đến tình trạng trên bảo dưới không nghe, tranh giành quyền lực quyền lợi, mạnh được yếu thua, ... xã hội đâm ra suy thoái về mọi mặt.

Việt Nam cần thay đổi để có một thể chế chính trị phù hợp với thời đại. Nhiều đóng góp tranh luận đã xảy ra, Hội Nghị 10 lần này, và từ đây đến Đại Hội Đảng sẽ còn nhiều tranh luận liên quan đến thay đổi thể chế chính trị.

Nếu không thay đổi thì "nỗi trăn trở của Thủ Tướng" không thể đuổi kịp 6 quốc gia ASIAN, sẽ trở thành nỗi trăn trở phải đuổi theo Cam Bốt và Miến Điện hai quốc gia đang từng bước thay đổi.

Thay đổi thể chế, một cách hòa bình không đổ máu, không phải là một việc dễ thực hiện, nhưng không phải vì thế mà Việt Nam sẽ mãi mãi chịu tụt hậu với nguy cơ mất nước.

Thay đổi thể chế cũng là con đường để thoát khỏi lệ thuộc tư tưởng, kinh tế, chính trị, xã hội, văn hóa Trung Quốc, một quốc gia luôn mang tham vọng bành trướng và đồng hóa Việt Nam.

Việt Nam không còn con đường khác hơn là phải thay đổi và phải thay đổi một cách triệt để. Cụ thể là Việt Nam phải triệt để tuân thủ các công ước Quốc tế đã ký như Tuyên Ngôn Quốc Tế Nhân Quyền, Công ước Quốc tế về các Quyền Kinh tế, Xã hội và Văn hóa, và Công ước Quốc tế về các Quyền Dân sự và Chính trị.

Bài học từ Đông Âu và Liên Xô cho thấy muốn thay đổi thể chế cần có những quyết tâm và hành động cụ thể từ tầng lớp cầm quyền ra đến người dân.

Nguyễn Quang Duy

Melbourne, Úc Đại Lợi

16-1-2015

VIỆT NAM ĐANG XÉT LẠI CHỦ NGHĨA XÃ HỘI MANG BẢN SẮC TRUNG QUỐC?

Nguyễn Quang Duy

Năm 1989, trước tình trạng Khối cộng sản Đông Âu và Liên Xô khủng hoảng toàn diện, đảng Cộng sản giao nhiệm vụ tìm hiểu về "Chủ nghĩa xã hội thật sự là gì?" cho Ủy viên Bộ Chính trị Trần Xuân Bách.

Qua nghiên cứu thực tế ông Bách đã kết luận Việt Nam cần phải tìm một hướng đi riêng và cần nhip nhàn đổi mới cả kinh tế lẫn chính trị: "*Hai lãnh vực này phải nhip nhàn, không chân trước chân sau, không tấp tểnh đi một chân.*"

Đáng tiếc, đảng Cộng sản đã không chấp nhận còn trù dập ông, rồi quay sang Trung Quốc vay mượn Chủ Nghĩa Xã Hội mang Bản Sắc nước này.

Thiếu tư tưởng hướng dẫn đảng Cộng sản càng ngày càng đưa đất nước vào ngõ cụt...

... đi mà không rõ đi đâu

Ngày 22-12-2014 vừa qua tại cuộc hội thảo do Ngân hàng Thế giới và Viện Nghiên cứu Quản lý Kinh tế Trung ương tổ chức, Thứ trưởng Bộ Kế hoạch và Đầu tư Nguyễn Chí Dũng thú nhận: *"Tôi cứ suy nghĩ mãi một điều, nếu chúng ta đi mà không rõ đi đâu, bằng cách nào, bao giờ đến... thì không bao giờ chúng ta đi nhanh và bền vững được..."*

Chắc bạn đọc vẫn nhớ ngày 23-10-2013 trước Quốc Hội, Nguyễn Phú Trọng đã cho biết: *"... xây dựng CNXH còn lâu dài lắm. Đến hết thế kỷ này không biết đã có CNXH hoàn thiện ở Việt Nam hay chưa."*

Và vào cuối năm 2013, tại Học viện Chính trị quốc gia, Bộ trưởng Bộ Kế hoạch và Đầu tư Bùi Quang Vinh cho biết: *"Chúng ta cứ nghiên cứu mô hình mà mãi có tìm ra đâu. Làm gì có cái thứ đó mà đi tìm".*

Mô hình mà ông Vinh nhắc đến là mô hình kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa, là bản sao của mô hình Trung Quốc.

... Việt - Trung đi đúng hướng

Là mô hình đảng trị với 4 trụ cột căn bản là: kinh tế thị trường xã hội chủ nghĩa; nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa; xã hội xã hội chủ nghĩa và văn hóa theo bản sắc Trung Quốc.

Tạp Chí Cộng Sản Online, ngày 28-11-2014, vừa qua đã đăng bài "Góp phần tìm hiểu lý luận xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Trung Quốc", bài viết đã giải thích lý do đảng Cộng sản đeo đuổi mô hình như sau:

"...do cả Việt Nam và Trung Quốc đều chủ trương xây dựng chủ nghĩa xã hội, đều lấy chủ nghĩa Mác làm nền tảng lý luận.

Ngoài ra, thời gian qua do quan hệ hợp tác và giao lưu giữa Việt Nam và Trung Quốc có nhiều thuận lợi nên, lý luận chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc được các học giả Việt Nam rất quan tâm và về

cơ bản những nội dung quan trọng nhất của hệ thống lý luận này được các học giả Việt Nam nắm bắt kịp thời.

Mặt khác, công cuộc cải cách, mở cửa của Trung Quốc và đổi mới, mở cửa của Việt Nam gần 30 năm qua có nhiều điểm giống nhau nên nghiên cứu lý luận xây dựng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc để rút ra những bài học kinh nghiệm, tham khảo cho xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam là một việc làm cần thiết...".

Điều lý thú là bài viết lại nhìn ra thực tế:

"... xã hội Trung Quốc hiện nay cũng đang đứng trước vô vàn vấn đề gay gắt với nhiều thách thức và nguy cơ. Đó là sự phân hóa xã hội, sự phân hóa vùng miền, sự ô nhiễm môi trường, sự suy thoái về đạo đức, lối sống, bạo lực xã hội, các hành động cực đoan, chia rẽ, ly khai, sự tham nhũng, cửa quyền, sự bất ổn xã hội, vi phạm dân chủ,... Sự ổn định của kinh tế - xã hội của Trung Quốc hiện nay đang chất chứa trong nó nhiều mâu thuẫn xã hội gay gắt..."

Từ thực trạng xã hội tại Trung Quốc (và Việt Nam) như trên, bài viết đã biểu lộ nghi ngờ và đặt ra nhiều câu hỏi như: *"Lý luận chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc có thực sự đưa Trung Quốc lên chủ nghĩa xã hội hay không, hay sẽ dẫn dắt Trung Quốc tới đâu?"*

Bài viết đã được phổ biến trên Cơ Quan Lý Luận và Chính Trị của Trung Ương Đảng Cộng Sản Việt Nam, lại phổ biến trước Hội Nghị 10 để sửa soạn cho Đại hội XII cho thấy quan điểm xét lại Chủ Nghĩa Xã Hội mang Bản Sắc Trung Quốc đã xuất hiện từ phía bên trên đảng Cộng sản Việt Nam.

Đến ngày 25-12, Ủy viên Bộ chính trị Trung Quốc Du Chính Thanh sang Việt Nam gặp hầu hết giới cầm quyền bao gồm: Nguyễn Phú Trọng, Trương Tấn Sang, Nguyễn Tấn Dũng, Lê Hồng Anh và Nguyễn Thiện Nhân.

Tại Đại học Hà Nội, Du Chính Thanh đã chính thức khai trương Viện Khổng tử với một mục đích truyền bá Chủ Nghĩa Xã Hội mang Bản Sắc Trung Quốc, để củng cố và phát triển quan hệ Việt - Trung.

Được Tân Hoa xã phỏng vấn Du Chính Thanh cho biết: *"Chuyến thăm của tôi, do Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản và Tổng bí thư Tập Cận Bình yêu cầu, nhằm mục đích nâng cao hiểu biết song phương, xây dựng đồng thuận và thúc đẩy tiến bộ trong các quan hệ Trung - Việt theo đúng hướng."*

... đi Chệch Hướng?

Việt Nam đang muốn ký kết các hiệp định như Hiệp định Đối tác xuyên Thái Bình Dương (TPP). Các hiệp định này đòi hỏi Việt Nam phải chuyển đổi để thích hợp với các quốc gia cùng ký kết.

Cụ thể Việt Nam phải xây dựng Nhà nước thượng tôn pháp luật với 4 cột trụ chính là: kinh tế thị trường, chính trị tự do, xã hội dân sự và văn hóa nhân bản tôn trọng con người.

Gần đây giới chức và truyền thông Việt Nam có nói đến các điều kiện để Việt Nam hội nhập với các quốc gia dân chủ, nhưng rất mập mờ khi nói đến mô hình thể chế dân chủ. Trong một bài sau người viết sẽ trình bày một cách cụ thể và rõ ràng mô hình này.

Nếu năm 1989, ý kiến ông Trần Xuân Bách được đảng Cộng sản lắng nghe và tôn trọng thì ít nhất Việt Nam cũng đi được một phần của con đường hội nhập. Nhưng vì đi theo Trung Quốc, Việt Nam vẫn chỉ là một bản sao tồi của Chủ Nghĩa (và Mô Hình) Xã Hội mang Bản Sắc Trung Quốc.

Vì thế trong nội bộ đảng Cộng sản không phải chỉ xảy ra những tranh giành nhân sự. Mà còn xảy ra những tranh chấp về tư tưởng và đường lối như vấn đề Biển Đông, đảng hay nhà nước nắm quân đội, tiếp tục theo hay từ bỏ Chủ Nghĩa Xã Hội mang Bản Sắc Trung Quốc...

Kết

Trong guồng máy nhà nước đến Thứ trưởng Bộ Kế hoạch và Đầu tư Nguyễn Chí Dũng mà phải còn buộc miệng than rằng: "... đi mà không rõ đi đâu, bằng cách nào, bao giờ đến...".

Còn dân vẫn tiếp tục bị bịt miệng. Ba bloggers Hồng Lê Thọ, Nguyễn Quang Lập và Nguyễn ngọc Già vừa bị bắt. Bài cuối cùng ông Nguyễn Quang Lập đăng trên blog Quê Choa là bài: "Vì sao cần cảnh giác với Viện Khổng Tử".

Không màng đến nguy cơ mất nước, đến thực trạng khủng hoảng toàn diện, đến nguyện vọng của người dân, tương lai Việt Nam vẫn chỉ do một nhóm người hay ngoại bang Trung Quốc quyết định.

Để thoát khỏi Chủ Nghĩa Xã Hội mang Bản Sắc Trung Quốc chỉ còn con đường duy nhất là cả nước phải vùng lên giành lại quyền tự quyết dân tộc.

Nguyễn Quang Duy

Melbourne, Úc Đại Lợi
16/01/2015

www.vietnamvanhien.net